

Underbilag 3 til Bilag 2.

Haderslev Amts Skoledirektion.

Haderslev, den 9. Februar 1939.

Ved Skrivelse af 30. f. M. — J. Nr. 235/39 — har det høje Ministerium til Brug for det af Folketinget nedsatte Udvalg angaaende Forslag til Lov om Ændring af Lov om Folkeskolen i de sønderjyske Landsdele Nr. 233 af 1. Maj 1923, jfr. Lov Nr. 213 af 20. Maj 1933, udbedt sig en Udtalelse fra Direktionen om nævnte Lovforslag.

I al Almindelighed skal Direktionen udtale, at det Maal, der efter dens Mening maa stiles mod, er en fælles Skolelovgivning for hele Landet, dog med de Særbestemmelser, der nødvendiggøres af Hensyn til det tyske Mindretal, og man anerkender, at det foreliggende Lovforslag er et Skridt i denne Retning.

Direktionen giver Lovforslagets Bestemmelser om at gaa over fra smaa til store Skolekommissioner sin Tilslutning. Selv om de smaa Skolekommissioner i det hele og store kan siges at have virket som et godt Bindemiddel mellem Hjem og Skole og med Interesse og god Vilje har røgtet deres Hverv, har denne Ordning dog vist sig at være behæftet med alvorlige Mangler. Det kan saaledes ikke nægtes, at det er uheldigt, at en Skolekommission fremgaar af og virker i et for begrænset Omraade. I mange Tilfælde — navnlig med Henblik paa de meget smaa Skole-distrikter — (der findes i de sønderjyske Landsdele ca. 30 Skoler med et Børneantal af 20 og derunder) — vil det let kunne komme til at skorte paa Overblik og rimeligt Storsyn hos Skolekommissionen, ligesom det paa forskellig Maade kan virke — og i visse Tilfælde har virket — uheldigt, at Lærerpersonalet og den tilsynsførende Myndighed har hinanden paa *saa* nært Hold.

Naar det nu fra saa mange Sider anføres, at de smaa Skolekommissioner er en absolut Betingelse for et nært Samarbejde mellem Skole og Hjem, kan Direktionen ikke anerkende en saadan Betragtning. Direktionen undervurderer paa ingen Maade den Betydning, det har for en Skoles Arbejde, at der bestaar en nøje og god Forbindelse mellem Hjemmene og Skolen, tillægger endog dette Forhold den allerstørste Betydning; men en saadan Forbindelse lader sig jo ogsaa knytte gennem et Forældreraad (Skolenævn), ja, vel ogsaa helt uden nogen lovmæssig Institution.

Endelig maa Direktionen mene, at Spørgsmaalet om smaa eller store Skolekommissioner i Realiteten kan siges at være afgjort, saa snart det er besluttet at give Mindretallet væsentlig Indflydelse med Hensyn til de offentlige Mindretalskoler. Der er rejst Krav om selvstændige Skolekommissioner for disse Skoler; men skal der inden for et vist Omraade (Kommune eller Skoledistrikt) vælges en særlig dansk og en særlig tysk Skolekommission, vil det formentlig være nødvendigt at komme ind paa et Katastersystem, og dette anser Direktionen for uheldigt. Alene af den Grund maa man, som nævnt, gaa over til en Ordning med store Skolekommissioner, og man maa mene, at der ved Lovforslagets Bestemmelser om Skolenævn og disses Beføjelser gives Mindretallet al rimelig skolemæssig Indflydelse.

Angaaende Forslagets Bestemmelser om Forældreraad maa Direktionen anse det for ønskeligt, at saadanne oprettes, men man kan dog ikke undlade at henvise til, at der uden for de sønderjyske Landsdele synes at være yderst ringe Interesse for denne Institution, hvilket formentlig skyldes, at de Forældreraadene ved Tilsynsloven af 20. Maj 1933 tillagte Beføjelser af Befolkningen (Forældrene) anses for at være af for ringe Betydning. Man skal derfor henstille, om Forældreraadenes Virksomhedsomraade kunde udvides ved, at der tillægges dem visse Beføjelser — helst gældende for hele Landet — ud over de i Tilsynsloven af 20. Maj 1933 tillagte.